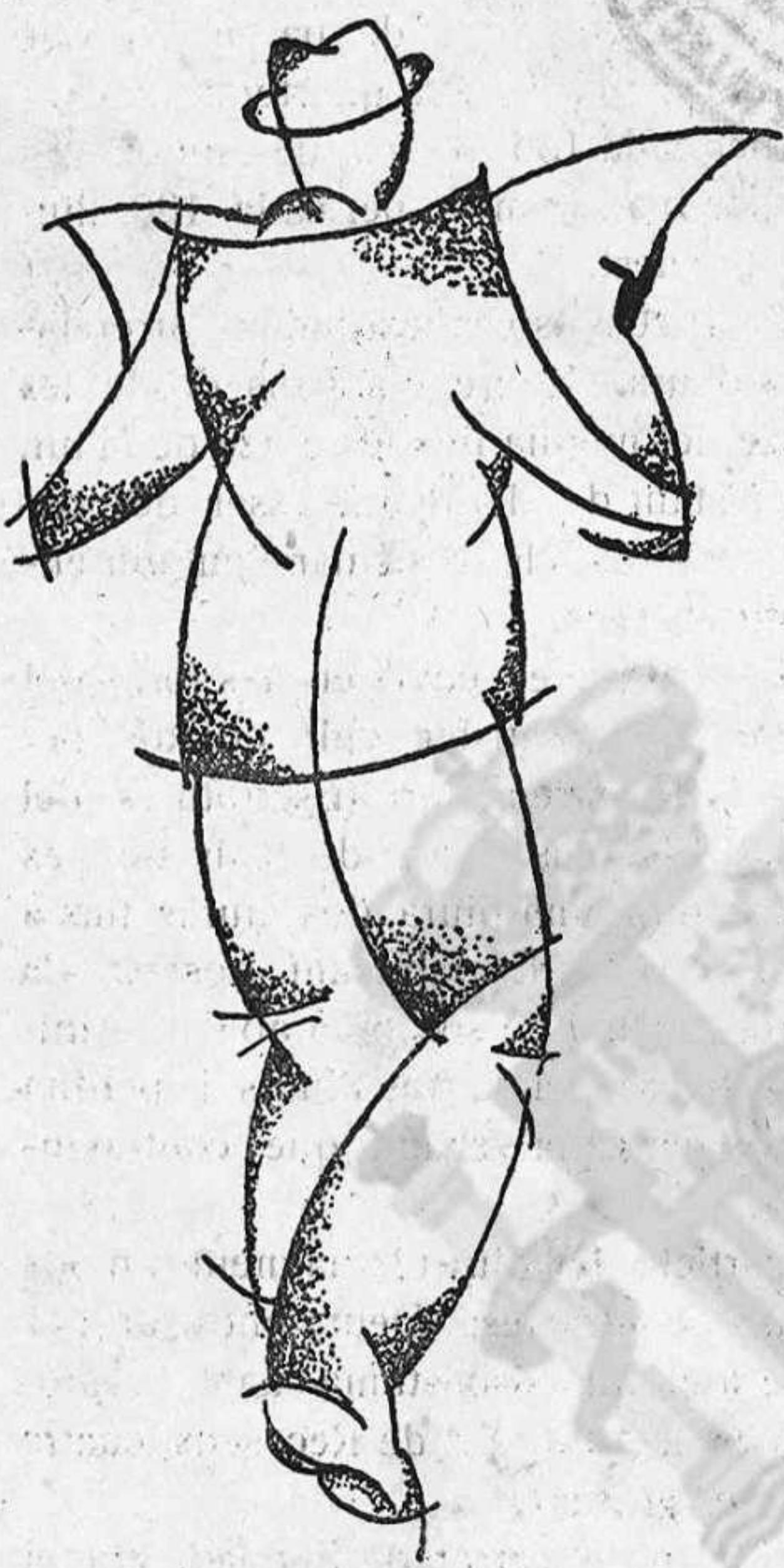

Secreto Especialment
PRECIO: 15 CTS.

REVISTA

SEMANAL

la galera

s v m a r i o

AÑO II

Núm. 6

AVÍS D'ADMINISTRACIÓ.—COSES D'ALTRE TEMPS, per PERE PASSASERRA.—CRÒNIQUES D'ORIENT, per JOSEP GIBERT.—DE ARTE: HIERROS FORJADOS, por LORENZO BRUNET.—BAILES, por SUSPENSO.—RAMBLEJANT, per KOLIN.—ESPECTACLES, per DON SERVANDO.—SANT PERE DE RODA, FULLETÓ, per ANTONI PAPELL.—LA COMPANYIA MESTRES-QUEROL, per TEIXIDOR ELIAS.—ESPORTS.—NOTAS.

FIGVERAS

Miércoles

8 Enero 1930

TARIFA de PRECIOS TRIMESTRAL

Suscripción

CIUDAD . . 1'50 PTAS.
FUERA . . 2'00 "
ATRASADOS 0'25 "

Redacción y Administración
MURALLA, 4

Centro de Venta y Suscripción: Librería Batllósera, Ingenieros, 3.

Anuncios

Ultima plana . . 100 ptas.
Interiores . . 80 "
Media plana . . 45 "
Cuarto . . 25 "
Octavo . . 15 "

INTERCALADOS Y ESQUELAS A CONVENIR

Amables lectores i llegidors

Els cap-pares redactors de LA GALERIA tenien el propòsit de saludar personalment a cada un dels nombrosos simpatitzants amb la revista, però el nombre sobrepassant la mesura del miler, fa impossible llur bon desig.

D'altra banda qui més adient que el periòdic per establir conversa amb el llegidor?

Sigui doncs LA GALERIA l'encarregada aquesta vegada també d'avalar-vos pel meu nom que la Redacció ESTIMARÀ i apuntarà com a suscriptors a tots els qui d'aquest número endavant no ens diguin res de contrari en rebre l'edició.

Amb tot l'agraïment per la bona i esplèndida acollida, coralment afm. i S. S.

en nom de la Redacció

Josep Soler Grau, EDITOR - ADMINISTRADOR.

COSES d'ALTRE TEMPS

PROPIETATS i RENDES DE L'AJUNTAMENT
DE FIGUERES EN EL SEGLE XIX

per PERE PASSASERRA

I.

L'estudi del procès d'administració municipal en els temps passats és molt interessant, doncs cada poble practicà les seves típiques lleis i costums en el seu règim tributari, atenint-se amb molta justesa a la tradició dels temps mitjans. Per això no té de causar sorpresa el veure que estiguin redactades en català (fòra del temps de la dominació francesa) les seves escriptures de contracte. Els Ajuntaments es limitaven a traslladar-les unes de les altres d'una forma tan rutinària que és ben digne d'estudiar-ne la redacció per lo que respecte als termes morts o desacostumats, d'una alta valor filològica.

L'Ajuntament de Figueres posseia una gran quantitat de rendes desde temps antics. Per a cobrar-les nomenava cada any un «Majordom de Propis» (Dipositarri) i un «Colector de Catastre», que recaudava les contribucions.

Sols era exempt dels tributs el castell de Sant Ferran. En tots els contractes s'especifica aquesta excepció, diguent que podia adquirir les subsistències sense el recàrcer acostumat.

Les propietats i rendes de l'Ajuntament de Figueres en el segle XIX eren les següents:

- Forn del carrer de Besalú.
- Forn del carrer de La Junquera.
- Forn del carrer de Perelada.

Forn del Palau.
Dret de les carns.
Dret de l'aiguardent.
Dret de l'oli (2 parts).
Dret del vi.
Dret del Clavasó (2 parts).
Dret de Lleuda.
Dret del Terratge.
Dret de les pescateries.
Dret de la romana del peix salat.
Dret de les tabernes (2 parts).
Dret de pesar.
Dret d'afinador.
Local del Detall.
Local de la carniceria del carrer de La Junquera.

Arrendament de la casa del carrer de Besalú.

L'ingrés dels referits tributs oscil·lava entre 16 i 20 mil lliures l'any (uns deu mil duros).

EL PA

El 24 d'abril de l'any 1810 posseia l'Ajuntament tres fornells que arrendava per a cuoure pa: un al carrer de Perelada, altre en el de La Junquera i l'altre en el carrer Nou. Poc després, empenyit per les necessitats de la pujanta vila, en construïren un altre en el Palau. Estipulava el contracte que l'arrendatari cobraria dels flaques i particulars que anessin a cuoure llur pa en les seves respectives demarcacions, un tant per quar-

tera. Havien de pagar una quarta de blat per cada 112 lliures de pa blanc, «que deuria tenir tres ronyons o crostes»; per cada 136 lliures de pa mitjà «que deuria ser rodo», altra quarta; una altra per cada 150 de pa de munició, i una de blat-de-moro per cada 130 lliures d'aquest.

En 1810 s'especifica que els arrendadors deuran cuoure els pans desde les dotze del migdia fins les dotze de la nit, i el restant del dia deuria ésser desocupat per a que els particulars puguin enllestar els seus.

Tot pa que es cova en els fornells del comú devia satisfer vuit cuartos per quartà a l'arrendatari (Escriptures del 1827). Els pans havien de tenir de pes mitja lliura, una lliura, dos lliures fins a sis, i no més. El fabricant posava «la marca o señal de son nom ab lletras iniciales, baix pena de tres lliures i perduda del pa per cada vegada que contravindrà».

L'article 17 diu textualment en els quatre contractes: «Deura entregar per ferlo foch que s'acostuma cuant la professió es a Ntra. S. de Recasens quatre faixines grosses».

El forn del carrer de Perelada era el més gros i reportava al comú en l'any 1827, 663 lliures; el del carrer de Besalú, 500; el de La Junquera, 395 i el del Palau, 650.

L'article propvinet parlarà dels drets de: la carn, l'aiguardent, l'oli, el vi i del Clavasó.

EL PRESENTE NÚMERO HA SIDO
SOMETIDO A LA PREVIA
CENSURA GUBERNATIVA

Lluís Sala Oliveras

Consultori mèdic d'instalació moderna

HORES DE CONSULTA: Matins.—Tots els dies menys els Diumenges de 11 a 12 i mitja.
Tardes.—Els Dimarts, Dijous i Dissabtes no festius de 6 a 7.

Plaça de Catalunya (del Gra) ————— Figueres

Cròniques d'Orient

per JOSEP GIBERT

Complint promesa feta a volguts amics, obro avui una sèrie de cròniques que espero podran complaire al llegidor de LA GALERIA. Elles són fruit i producte d'un seguit de temps, d'anys de sojorn per diferents encontres de l'Orient; impresions rebudes d'ací i de allí i que amb una certa cura, i per mí, havia anotat en les meves llibretes per a fer-ne un esplai en la meva vellesa... si és que a la vellesa arribava. Pas ningú que llegeixi les que foren les meves anotacions pot suposar en quines condicions i en quin ànim foren escrites: nits d'insomni en nits tòrrides, diades d'enyorament a la terra llunyana, moments negres, vermells, blaus... i que més dir si ben poc ha d'interessar el com han sigut fetes, sinó quines són les meves impresions de la terra on visco. Però ja he dit que per a mi eren i que més que a ningú a mí sols m'interessaven.

En general, amb el seguit de croquis que avui començo, el que faré moltes de les vegades serà deixar dir a la llibreta que jo en dic dels meus recorts; d'altres serà precis cercar en les golfes de la memòria a fi de subjectar a l'escrit el que jo no voldria perdre; en fi, el meu sojorn a Orient no s'acaba per ara i ocasió tindrà el llegidor de seguir-me per allà on em portin els meus treballs.

Amb els meus escrits jo no em proposo ensenyjar res, de segur que qui els llegeixi res hi apèndrà. Tot el més que pugui pretendre és que el llegidor, sots

l'egida meva i pensant com jo, es farà una lleugera idea del que és l'Orient, el poètic i el real, aquest darrer ben diferent del que tantes vegades es deu haver forjat, deixat portar per l'imaginació d'escriptors que la major part han coneut l'Orient mercès a les més conegudes agències turístiques. I lo que jo espero és poguer fer-li conèixer el veritable Orient, no l'Orient de les grans ciutats cosmopolites que en res es diferencien de les més modernes a l'Orient, sinó aquell pel qui de vegades una qualsevol cosa fa reviure idees forjades en temps d'enyorament.

Aquestes cròniques jo no les dataré pas. Que es figuri el llegidor que són signades des d'els llocs més coneguts i desconeguts de l'Orient, i ho encertarà sense cap mena de dubte. Tampoc els hi donaré un ordre determinat ni elles tindran totes un mateix caire; ja tinc dit que ço que faré en part és donar aconèixer les impresions que per a mí sols havia escrit. Així doncs, cal seguir pel camí retrot que un hom farà, ... i ha fet.

A més, per ambdós fugiré de la monotonia d'un assumpte i mateix d'un país. Cal dir que és qüestió de posar-se a to amb els meus afers que em porten d'una banda a l'altra amb un nomadisme que a la llarga em resulta em pipador. Avui em trobo a Grècia, però segurament ben aviat tornaré a l'Egipte, i més tard m'endintzaré per les muntanyes de la Samaria. La questa varietat que he hagut de tastar de terres i céls, que

tasto i que tastaré encara, és la que jo sols puc fer llegir. Un seguit de contínuitat, doncs, no hi serà pas. Ni en geografia ni en coses a tractar. Tampoc em seria possible fer-ho. En part, però, em permeto creure que és millor fer-ho així ja que hi haurà carència d'una mosnotoneitat que esdevindria aburridora. I sobretot, llegidor, cal tenir present una cosa que potser no et serà a creure: que avui, després de prop de cinc anys de recórrer l'Orient, de cercar-lo en els més petits poblets i en les més diferents encontres, d'estudiar-lo ja per gust, ja per obligació, puc dir que jo sóc l'única català i mateix espanyol, que es troba en més condicions de portar a conèixer les encontres que he trepitjat, trepitjo i trepitjaré. D'espanyols no n'hi han a Orient, se'ls contarien amb els dits de les mans; i els pocs que s'hi troben fan la vida del musclo en algun carrer d'alguna capital. D'aquí que més que altre jo em trobi en disposicions de fer conèixer el que jo puc assegurar que no coneix pas tothom. I això, llegidor figuerenc, penso fer-ho una mica cada setmana i pel molt temps de vida que desitjo a aquesta revista a la que començó a col·laborar amb tot plaer i sense cap mena de pretensió literària. I si més tard, un dia, puc tenir la satisfacció de sentir a dir que els meus articles han tingut la particularitat de refermar o esvalir imaginacions de terres tan poc visitades pels d'avall Piri-neu, jo em donaré per content.

Egina, 29 desembre.

EL GLOBO

ES LA CASA MEJOR SURTIDA
EN EL RAMO DE CALZADO

DE ARTE HIERROS FORJADOS

por LORENZO BRUNET

Pintor-Profesor de dibujo y color de la Escuela Oficial del Trabajo. Barcelona.

Donde brilla más el arte antiguo español, en aquella gloriosa época de nuestra historia comprendida entre los siglos XV y XVI, es en la industria de los hierros artísticos, cuyos artífices y maestros forjadores labor tan acabada e interesante nos han legado.

Lo pregonan bien alto las rejas, candelabros, etc., existentes en las catedrales de Sevilla, Toledo, Burgos, Segovia, Ávila, León, Tarragona, Barcelona y otros templos de España.

Después de las rejas hay que mencionar los primores artísticos y valiosos que hicieron con los herrajes de puertas, compuestos de "goznes, cerraduras, llamadores, cerrojos, pestillos y los clavos". Importa consignar también los objetos para distintos usos como eran las "orquillas, atriles, candeleros y los candelabros", y otros accesorios y muebles que sería prolífico mencionar.

Aquella importante industria abrazó todos los géneros, desde el arquitectónico y monumental hasta el objeto transportable, dando muestra siempre

sus artistas de originalidad y buen gusto.

Hoy, parece renacer y volver a intensificar la industria de los hierros forjados y, como en el arte antiguo, mezclándose en algunos casos, los dos procedimientos de repujado y el forjado, dan lugar a la ejecución de interesantísimos y acabados modelos modernos.

Varios artistas catalanes han triunfado en el tecnicismo de tan difícil y artística labor cuyos trabajos presentados en distintas exposiciones en Barcelona y Madrid, han constituido un acontecimiento artístico de resonancia.

En las obras presentadas en la actual Exposición Internacional de Barcelona por merítimos maestros forjadores, se pueden apreciar cualidades tan interesantes como en los modelos antiguos más notables que se conservan en los principales museos, de marcado sabor y valor decorativo y de estilo, como los del gótico y el Renacimiento, tan dignos de ser imitados.

Renombrados artistas catalanes han dedicado a los hierros forjados muy im-

portantes estudios, y distinguidos coleccionistas han hecho de los hierros artísticos objeto principal de sus aficiones e investigaciones.

Muy pronto podremos admirar nuevas obras ejecutadas por hábiles forjadores, alumnos de la Escuela Oficial del Trabajo-Real Politécnico Hispano-American, donde se han inaugurado recientemente unas clases especializadas (teoría y práctica) para la enseñanza de tan importante y artística labor.

La creación de las secciones para la enseñanza práctica del Arte de la forja en nuestra Escuela Oficial del Trabajo, por sus muchas aplicaciones e interés artístico, ha merecido la aprobación de todos los sectores y agrupaciones de la producción.

Para el bien y prosperidad del arte nacional, todos celebramos los buenos propósitos y entusiasmos del Patronato y Ponencia de cultura de la Diputación de Barcelona, que tanto ha hecho, y hace, para dotar de todo lo necesario a los centros de enseñanza.

RELOJERÍA Y FINA MECÁNICA

Bernardo Abenza

(Sucesor de Jerónimo Batlle)

Reparación de Relojes y aparatos de alta precisión.—Taxímetros.—Contadores kilométricos.—Voltímetros.—Gramófonos. Todas las reparaciones son garantizadas

Rutlla, 27

FIGUERAS

EMPRESSES DE CONSTRUCCIO D'OBRES

per tot arreu

TOMAS ESPIGULE

Projectes i pressupostos

Lasauca, 10-Figueres (Empordá)

Empresa de autos “GREGORI”

Plaza Pi y Margall, 4

FIGUERAS

Líneas de ómnibus: Figueras-Rosas-Cadaqués; Rosas-Vilajuig; Puerto de la Selva-Llansá

Servicio de automóviles Hispano-Suiza — Ómnibus para excursiones — Taxis de alquiler — Venta de Gasolina — Teléfono número 30.

Gran stock de cubiertas y cámaras de las marcas «Dunlop» y «Bergougnan». — Agente exclusivo en esta plaza para la colocación con prensa de los macizos «Bergougnan».

BAILES

por SUSPENSO

EN EL SPORT FIGUERENSE

Selecto, altamente selecto resultó ser el baile con que festejó la llegada del año nuevo el casino «Sport Figuerense», la noche del martes último. Terminóse el año con la clásica y reverdecida costumbre de la comida de uvas al son de un destemplado timpano que quería tener visos de campana.

Oro y negro, gasas y tulles, todos los brillantes colores del iris se adunaron regiomente revistiendo de galas los cuerpos gráciles de las alegres y hermosas danzantes. El repórter no podía salir de su asombro ante la magnificencia de unos y otros, admirando la donosura y elegancia bien destacadas de la señorita Mercedes Vayreda, ataviada con un elegantísimo traje negro con flores bordadas, que hacía resaltar la blancura de su cutis y de sus brazos, el oro de su cabello y la diafanidad de sus ojos «castigadores»; la esbeltez de Conchita Alvarez, con su traje verde «crepe» de China y su gran flor lila en el hombro; la prestancia de Rosita Salleras; vestida de rosa con adornos de tul y encaje; la suprema distinción de Margarita Cusi, elegante con su traje negro; la gracia muñequil de María Batlle; la esbeltez romana de Eulalia Ventura; la delicosa fragilidad y delicadeza de María Gifre, blanca y rosa, como son las flores de mayo...

¿Quién más? El repórter necesitaría echar mano de los adjetivos más definitivos, de que carece, aun cuando ellas, sus nombres y su fama de bellas ya

bastan para su ponderación. Ved sino: María Gorgot, hermanas Tomás, Matilde Isach, Juanita Lloret, María de la C. Lloveras, Catalina y Caridad Fábrega, Gloria Robles, Pepita Costa con elegante traje rosa, Mercedes Gironell, Paquita Ferrer,.....

EN EL CASINO MENESTRAL

Otra vez en este salón, fiesta solemne; convertido en sol de aromas circundado de muñecas puras, rutilantes, y hermosas, donde la faz de sus ojos revelaban la alegría que sentían sus corazones porque iban a posarse en medio de tanta felicidad en el nuevecito 1930. Discurrió el tiempo y las doce campanadas dieron mientras libábamos el néctar de los racimos de uva; quedamos un momento a las tinieblas y al abrir la luz ya habíamos dejado atrás el achacoso 1929. La animación volvió a su máximo apogeo, yendo y viniendo las parejas en revueltos giros, cruzando los pies en hermoso juego, mostrando perlas las nítidas gargantas; nieve, las frentes; y las mejillas, rosa. Todo eso en 1930.

Mientras así discurría mi mente, mis ojos extasiados contemplaban un esbelto talle de mujer; son riquísimas hebras sus cabellos, versión gentil de una guirnalda, es Juanita Torroella; a su lado otra hermosa de noble apostura, A. Santagosa, tenía a la derecha formando un pomo de flores, Raimunda, Ana Satústegui y Anita Blanch; a la izquierda un rosal, Mercedes Bertrán, Consuelo Garriga, Rosita Costa, María Selles; graciosidad, gentileza, sencillez, las hermanas Estellez la poseen a raudales.

Si supiera charlar bien lo que concibo, como un orador ciceroniano, con que gusto describiría, con mis ojos abiertos de a metro mal medido, la gracia que

con nitidez, fascinadora esparcen cada vez más, Bassagañas y Rosita Gibert, la de alba tez; sus rostros y airoso talle sus cuerpos; yo, aunque un croniquero empedernido, para estas venus mi pensamiento forja grandes pasiones, pero, no se alarmen, antes pasan todas por el cielo.

En resumen fué un fin y principio de año feliz, sino que lo digan, L. Pérez, F. Oliveras, L. Fages, A. Lloveras, etc, etc, que contemplaban la fiesta desde la barandilla del piso superior.

Ramblejant

per KOLIN

■ Cada dia tenim més enamorat a l'amic Carreras. Naturalment; que més voldriem per nosaltres.

■ I de l'Arturet, no en sabeu res? Doncs quan menys us ho penseu, ens sorprindrà a tots. Eh, noi, que estem al tanto.

■ Al Casino Menestral, tothom vol ésser l'amo «sin rival». Però, mireu, passsem llista: En Pere, en Sebio, en Joan, en Pep, l'Enric, en Pau, etz., etz.

Tants noms, tants pamets. ¡Ai! si els vells tornessin!...

■ El nostre company Campistol, només té un vici: pasejar-se per baix de la Rambla, i sempre sol, o amb dos o tres que també van sols, com els mussols, perquè... Saben la cançó?—Doncs, cantem-la: Un sol etz. etz.

■ T'hem «guipat» Lloveras; no disimulis. Encara que et tornesis deixar

la barbeta et coneixerem que n'estàs de la....

■ Apa, Corsellas!; què et penses que nosaltres anem al camp per veure badocs?

Si estàs enamorat, declaració al canto; i sinó canto jo..., que no en sé.

■ Ja dèiem tots: però, on és «aquella criollita tan requetebonita, que nos trae frita la melinita».

I té; veus, ja festaja, ja té xicot. I tú, pobre cronista, ves ramblejant! No hi ha dret. La sort hauria d'ésser un xic per tots.

■ Si un hom tingués franquesa amb la Rosita G. li diria que anés a fer companyia a un que sempre passeja sol.

■ L'un la vol, l'altre també, però en «Guti», cap al carrer del Forn Nou. Vejam si canviarà d'ofici.

■ «Quisiera tener un novio», cantava una «mañana», una «niñita», i «lo tuvo».

Vaya, vaya, que va bien.

■ Què us han portat els Reis?
—A mí un mico.

igualment bé davant el públic que ens llegeix; però, com que potser es creurien que ho volem pendre per costum, i com que som del parer que «nunca segundas partes fueron buenas» no volem fer-ho. Això sí! Volem que consti que tantes festes ens han embafat i que ens donem per satisfets de que ja hagin passat.

Direm doncs: que en el «Teatre Jardí» seguiren la mateixa norma de sempre: Películes regulars i atraccions alternades entre bones, mitjanes i dolentes. El públic però, sobre-tot el de gente-bien ompli com ja es de consuetud l'espaiosa sala totes les festes a la tarda, i a les nits s'hi registraren unes bones entrades; no arribant però a aquells plens que feien època en altres temps. Una cosa de particular hem d'esmentar: que veièrem anunciada pels cantons a La Goyita i que—segons diuen per malaltia—no actuà cap dia. No es que la trobem a faltar, val a dir-ho! Ja l'hem vista i vista tant, que ja hem perdut la memòria de quina fou la primera vegada, però ens sembla recordar que ja fa uns vint anys la aplaudírem al célebre (?) Salón Catalunya, avui convertit en magatzem o cosa similar. Qo vol dir que no havem perdut res en la seva absència.

En la «Sala Edisson» sobressortiren les pel·lícules: «Cristina» i «Adoración». Dugues cintes de les que es fan pagar més que per la seva valor, pels intèrpretes. En la darrera el «ídolo de les dames» Antonio Moreno i la Billie Dove ens ensenyaren de mil maneres diferents com s'han de fer els petons i abraçades i això, avui per avui, també té el seu valor. I si no ho creuen, preguntin-ho a tots els joveincels i damiseles que fins s'apunten en els seus blocs de notes, les distintes poses d'aquests professionals del petoneig. Veuran com per a ells, les escenes culminants són aquelles en que el protagonistes resten més estona amb els llavis freqüent. Si això no es art, ja no creuriem en els artistes. Ens des cuidavem de dir que per

complement a aquesta pel·lícula, en ferem una altre que no havien passats cinc minuts i ja havíem comptat una dotzena de parelles amorosament enllassades... i no de per riure.

Res, que en el pas que anem el Cine va transformant-se en escola de bones costums. Ens en alegrem, perquè som d'aquells que ens agrada que ningú ignore res de la vida.

En el «Menestral», han batut el recort. Cine, sarsuela, balls, regals i titelles. Davant de tants espectacles, quin havem de comentar? Ho englobarem en dos paraulas, i en sortirem millor.

Cine: bones pel·lícules i poca entrada.

Ball: Pla a vessar, sobre tot quan la gent surt dels altres cines.

Teatre: Mitges entrades. Exit artístic, però taquilles justes per no anar a la presó per deutes.

Titelles: Novetat! Ple; més ple; encara més ple; més ple que l'altre vegada. Solució: Espectacle de franc. «Eco il problema». Ja sabem el gust del públic de Figueres. Que no es queixin les empreses. Si no emplenens és perquè no volen. O si no, que ho provin. No va sentir-se cap protesta. Tot-hom estava encantat de la vida. Ningú va enterar-se de res... però fou un èxit. Cal dir-ho. Felicitem doncs a la junta per haver encertat. Ha sigut una troballa. Dimecres que ve la companyia Beut es despedeix de nostre públic. Doncs ja ho sab, si vol veure el teatre a vessar, que imiti als organitzadors de la sessió de titelles, i a l'endemà tiraran pilota a l'olla condimentada amb aplaudiments i el·logis que segurament també alimenten.

ESPECTACLES

per DON SERVANDO

Aquesta setmana si volguessim sortir del compromís, dient el mateix que dèiem en nostre nombre anterior quedariem

COPIAS A MÁQUINA

Perelada, 18, 2.º

Figueras

M. CAMPS DALFO

Fábrica de bebidas gaseosas

Cerveza de las mejores marcas

Pasteurizada con maquinaria moderna

Esclusiva "champanilla"

La Junquera, 27

Figueras

temporanis el veure que l'artista havia resultat magistralment l'ardu problema de l'elevació treient la natural fredor de les parets amb la superposició de les columnes, quals capitells jo no he vist en besties iguals, col·locades damunt els pilans de quatre metres i mig d'alçària. No és, crec jo, la falta de regles, sinó la genialitat de l'inconscient "magister operum" que l'impulsà a despender's de la tradició arquitectònica encongida i a amalgamar en un conjunt armòniós la obra acuradíssima que encara avui podem admirar. Pella i Forgas contesta a P1 i Margall dient que no poden calificar-se de exagerats i sense proporció ni els pedestals, ni les columnes, ni la nau major, doncs, segons diu, "entiendo que todos estos motivos obedecen a un principio de inspiración libre, que ciertamente sintió el arquitecto desconocido autor de tan incomparable obra" (1).

La nau rebia llum per una finestra única semicircular oberta damunt la galilea.

La coberta està feta amb lloses del país, amb dos vessants en quals extrems hi han restes de marts. Avui es mostra sumament descarnada, amenaçant esfonsar-se. Afortunadament té per estrebs la torre del campanar a un costat i a l'altra una més baixa que se aixeca damunt el creuer esquerre.

Lluís Marià Vidal, en el seu follet "Excursió a Cadaqués i a Sant Pere de Roda" (2) fou el primer qui nota una especial construcció en la volta de canó de l'església, que mostrava lleugerament una tendència a l'arc de ferradura, que es veu accentuada en algunes primitives construccions romàniques i de la qual en tenim una bella mostra en la portada de l'església de Porqueres (Banyoles).

Com era el temple en els seus períodes d'esplendor? De jutjar per la esplendidesa de lo que resta en peu i atenint-nos als temps d'omniumoda preponderància, devia ésser una cosa mai vista. Ploviens les donacions i els abats tenien medis per a ornamentar-lo amb magnificència, pagant bé les obres que en ell s'hi feien, com tenim notícies d'algunes d'elles, en particular d'una reconstrucció

el portaren en el seu pas triomfant d'Itàlia els "magistri comacini". Per això persisteix repetint-se arreu la típica arquació en totes les esglésies, absis i campanars. Res de més ni de menys s'hauria pogut fer en aquella època estreta.

L'art, com la religió, era supeditat a una forma única i inconfonible.

La preponderància de Sant Pere de Roda feia que els seus abats, monjos i operaris viatgessin continuament pel Rosselló on hi tenien extenses propietats, i a Roma, per ésser el cenobi supeditat a la autoritat del Sant Pare, a l'objecte de deslliurarse de la suggestió antiquissima del de Sant Esteve de Banyoles. En aqueixos països hi abundaven abastantment les pedres clàssiques. A Empúries tenien també restes d'ares, columnes, capitells i sepulcres grecs i romans i per xò els artistes escultors de Sant Pere havien pogut adquirir en l'estudi una més ampla autoritat per a inspirar-se, copiant els capitells que immortalitzaren les dues civilitzacions més poderoses i fecondes de la Història, particularment els coríntis, per ésser una forma més abundant i generalitzada de les columnes greco-romanes.

Classics els capitells? No: la flor central—una garota?—és desproporcionada, com també ho són les grans volutes que sobressurten extraordinàriament. No deixen per això de mostrar una insuperable esbeltesa i de demostrar-nos la altíssima inspiració del escultor de tan admirables obres que perduren a través dels segles. Són capitells fets per artistes aimants d'un art que no comprenen bé, però que endevinen majestuos, únic i invencible; art d'un país remotíssim, niu de llegendes universals, que amb tot i el paganisme que respira sembla talment insuflat pel poder diví. I per això fusionen de les estretes normes uniformistes del seu temps—tan distint! Són els capitells semblants als de Sta. Maria de Besalú i en certa manera als del claustre de Monreale (Italia) i de Sant Tròfim D'Arles, del segle XII. També tenen semblances amb els del claustre de Lladó (posteriors). Les volutes també tenen en aquests un tamany que fuig de l'art clàssic).

No és, crec jo, que s'hi barregi una col·laboració provençal en la cofecció d'aquests capitells, com s'ha opinat moltes voltes. El

(1) José Pella y Forgas.—*Obra citada*, p. 387.

(2) Barcelona, 1892.

en l'altar feta per un obrer de Castelló a les darreries del segle XV.

Cap referència tenim però de la forma del seu altar, que devia ésser com els de la majoria dels de la època, constituit per la mesa, l'antípendi i el retaule. En el pilar de l'ara, o mesa, hi devien haver les relíquies més estimades per la comunitat. Era generalment de pedra, rectangular i petita (de 1 i mig per 0'60 a 2'30 per 1 m.), possiblement sostinguda per columnes de marbre, doncs el nombre de capitells escampats per l'Empordà procedents del monestir fa creure que no eren allí escassos. Devia tenir magnífiques taules pintades, car aquestes abunden també en nostra terra, fetes per artistes que se suposen locals. Res però se sab de l'altar de Sant Pere de Roda, quals retaules degueren extingir-se en el foc que els francesos causaren en el segle XVII, com veurem més endavant. Amb els retaules foren cremades les imatges de fusta i molts objectes del monestir.

L'església era més alta de lo que avui és. El seu paviment està en tota sa extensió recobert d'una capa de runa —pans de guix de l'enlluïment fet en el segle XVII, restes de làpides i desprendiments de la volta, enfortit tot per les filtracions de les plujes i barrejat per les excavacions del nostre temps— de més d'un metre d'espessor, com ho demostrava la porta que dóna a l'escala que conduceix a la torra del creuer esquerre. Treta aquesta runa el temple adquiriria una major esbeltesa doncs es veuria la elegància dels pilans i la perspectiva hi guanyaria molt. La diferència de nivell amb la galeria fa suposar que hi havia una escalinata en ella i en l'altar de les que possiblement encara avui se'n conserven restes baix la runa que uniformitza el seu sol.

En les naus laterals i junt al deambulatori, s'obren les gorges d'un obscur soterrani que pel cantó esquerre comunica per una porta amb l'exterior donant a les habitacions de l'abat. La mà de l'home ha fet grans estralls allí, suposant que hi havia enterrades joies d'una valor extraordinària. Indubtablement allí hi eren guardades les nombroses relíquies que el cenobi posseïa. Fa alguns anys una colla de francesos enderrocaron completament aquell indret deixant-lo en el deplorable estat en què es troba avui. Les autoritats

tats de La Selva pogueren foragitar als malfactors que segurament haurien acabat d'arruïnar el monestir, doncs no vacil·laren en dinamitar-lo per diversos indrets, cercant quelcom d'alienable. La cripta, en el bell mig del corredor, forma un reduït i feixuc espai que reb la llum per una finestrella que donava a les habitacions de l'abat, ocupant l'absis de la nau central. Autors antics suposen que era la cova on els monjos procedents de Roma, segons he dit ja en el capítol de les llegendes, guardaren el cap i el braç de Sant Pere Apòstol i els restes de Santa Concordia, de Sant Lluc i de Sant Mo

derand.

La finestra del pinyó de la façada és lo únic que, amb els capitells del temple, la clau damunt l'avant-galilea i les arquacions del campanar, resta de treballat en el cenobi de Sant Pere de Roda. Presenta aquella un arc típicament romànic, amb fulles d'acant i amb dos lleons en els extrems, un d'ells encara bastant conservat. La tècnica d'aquest lleó pot donar-nos llum en la comparació i establement d'alguns capitells del claustre que es troben escampats pel Port de la Selva i pel palau dels comtes de Perelada.

ELS CAPITELLS DEL TEMPLE

Els capitells existents en l'església de Sant Pere de Roda són de dos classes. Els uns—catorze—presenten els peculiares entrellaçats nordo-germànics. Els altres—set, en la part de la nau central—són corintis. En la part superior central d'aquells es veu un motiu ornamental, la pinya, que apareix en els capitells, ja bé dintre d'al·veols. Més tard aquest motiu es troba profusament escampat a Catàlyna. Tenen extremades influències clàssiques, doncs també s'hi barregen les volutes corínties.

Els altres són tant gentils que més d'un visitant els hi ha suposat una procedència romana, o grecoromana.

El romànic català era obra d'artistes locals. Es limitava a una rusticitat ben comprensible en aquella època. Els artistes no s'havien mogut de la terra i no podien inspirar-se en cap altre estil que

La companyia Mestres-Querol

per TEIXIDOR ELIAS

Es la companyia de drames i comèdies més popular de Catalunya. La més popular i la més antiga. I és la més popular perquè d'ençà de l'unió dels dos artistes que l'encapçalen mai han actuat per separats.

Ramona Mestres, fou la dama jove predilecta d'Ignasi Iglesias i Enric Borrás. Un i altre la triaven entre totes les dames joves de Catalunya i això que llavors figuraven com a tals Margarita Xirgu, Aurora Redondo, Maria Vila, i altres avui considerades primeres figures del teatre Espanyol. Des de la seva unió amb el galant Josep B. Querol que han format companyia pel seu compte, i ja fa un grapat d'anys que volten per terres catalanes. Es la companyia que comptà en el seu haber més temporades oficials a

Tarragona, Lleida, Tortosa, Torelló, Vich, Girona, Mataró, i una de les poques que ha aconseguit repetir tres temporades seguides en el «Círcol de Sans»; teatre en el qual actuaren encara la temporada d'hivern de l'any 1928. En les seves llistes hi figuren artistes com Anita Mestres, Pascasi Mas, Carme Vendrell, Lluís Marín, Vicens Félez i algun altre que ja hi figuraven sis anys enrera. Co que vol dir que és una companyia molt conjuntada. En el seu repertori extensíssim (més de dues centes comèdies) hi figura de lo més antic a lo més modern dels teatres català i castellà. Destaquem com a novetats, les obres següents: «Les llàgrimes d'Angelina» de Josep Maria de Sagarra, «El somni de la Ventafocs» de Fidel Grifol, «El camí rec-

te» de Arnold, «La puntaire de la costa» de Tomás Ribas, «T'estimo» d'Alfons Roure i mantes d'altres que no volem mentar. Són populars a Catalunya aquests artistes perquè, a més de les temporades oficials, han estat contractats per les tournés de les obres «Un estudiant de Vich» de Sagarra, «T'estimo» de Roure i «La vida d'un del públic explicada per ell mateix» d'Amichatis, representada no fa molt en nostra ciutat.

La companyia Mestres-Querol fou la darrera que actuà temporalment en nostre Teatre Principal, aconseguint amb els seus mèrits, rejunir-lo. Encara recorda tothom els seus èxits aconseguits amb «Terra baixa», «La mare», «Mariñela», «Els savis de Vilatrista», etz. etz.

Aquesta, és doncs la companyia que com arrendatari al Menestral, ofereix al públic per a actuar des de Reis a Carnaval. Crec que he estat encertat i que el públic figuerenc sabrà demostrar-ho.

ESPORTS

Manquen tres partits i l'Unió Sportiva mercès a la seva victòria sobre el Palamós va al davant de la classificació portant tres punts d'avantatge

Glosari d'esports

Tinguréem sort de la pluja. S'entén. Els qui anem al camp per a veure jugar solament. Si no arriba a ésser la pluja persistent que començà a caure mitja hora abans d'aparèixer els jugadors i que no parà gairebé durant tot l'encontre, estic segur que en el camp de l'Unió hauríem vist coses mai imaginades. Els ànims estaven prou excitats. La jovenalla prou disposada a armar bullanga i els pala-

mosins prou preparats com de consuetud alsostenir-la i aguantar-la, i prevèiem un cataclisme que hauria sigut major o menor, segons el desenvolupament del partit. Però vingué la pluja benfactora, i amb ella, la concorrència al camp de l'Unió limitadíssima, i peresosa per a treure's les mans de la butxaca o deixar de sostener el mànec del paraigua. I clar! La cosa quedà reduïda a crits i amenaces mútues començades per aquests jovincels dits i multiplicades per la munió de palamosins. I el partit pogué jugar-se i va

finir amb una victòria minça de l'Unió engrandida per les atenuants d'haver-se de presentar mancada de dos elements i tenint de jugar tot el partit amb deu jugadors per una lessió important que rebé el defensa Juandó.

S'acabà el partit i ja beneiem la pluja. Però, una volta al carrer ens donarem compte que es formaven alguns grups i que s'alçaven punys i paraiges enlairats i que tornaven a baixar furients sobre les testes d'alguns espectadors. La lluita fou llarga i perillosa. Hi havé de tot. Algun magullament i algun ull de vellut ben compartit entre palamosins i figuerencs. No sabem de que va venir ni ho volem saber. Tampoc ens interessa quins foren els culpables. Però si ens és imprescindible alçar nostre protesta contra els causants d'una taca com la que s'ha llençat damunt l'esportivitat figuerenca. En tants anys com seguim les lluites futbolístiques mai no s'havia donat aquest cas. Que serveixi'n doncs aquestes ratlles per procurar que no es repeteixi.

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra
Odontòleg

Casades de Còdol, 15 pral.

FIGUERES

Que pensi el públic que aquestes lluites insensates, sempre recauen en perjudici dels futbolistes amateurs, que són els qui han d'afrontar tots els perills en els camps contraris i que a voltes han de pagar les faltes comeses per altres que inconscientment s'han creut obrar en defensa dels mateixos a qui han perjudicat.

AL CAMP LOCAL

U. S. Figueres, 2-Palamós S. C., 1

Una altra victòria i dos punts més afegiran els jugadors unionistes a la classificació del campionat actual. Aquests han sigut obtinguts al batre amb forma brillantíssima i correcte a l'altre "leader" el Palamós S. C. L'equip local guanya el partit per dos gols a un, però estem plenament convençuts que si en Juandó no hagués tingut de retirar-se als quinze minuts de joc, la victòria hauria sigut molt més copiosa.

De començament ja es preveu un partit molt disputat i ple d'emoció, i a fe que no ens enganyem pas. Tres minuts de joc. Quico Jordà reb una pilota a mig camp, i escapa burlant a Robau, Ribera, Colomer i Torrent, marcant així el primer gol, que és rebut amb una ovació frenètica.

Els del Palamós no es desanimen pas, i posen la porta unionista en perill mantes vegades, però l'acertada actuació de Santamaría i Juandó fa que no es molesti gaire a Gutiérrez.

Van quinze minuts de joc quan Juandó, que està fent tot un "partidàs", al treure una pilota dels peus de Passarius, ho fa amb tant mala sort que xuta a la sola del jugador contrari, regirant-se el peu i tinguient de retirar-se per no reapareixer.

Medina passa a defensa i Mas a mig, quedant els locals momentàniament desballstats, i que aprofiten els forasters per donar dos susts de pròndstic d'uns xuts de Valls i Passarius, que s'estabellen els dos al pal travesser.

El Palamós, al veure que jugant a fút-

bol no hi ha pas res a fer, treuen a relluir el seu joc "peculiar", o sigui patacada al bulto i fori, però hi ha un senyor àrbitre no es diu pas Sr. López, que no està que disposat a que es jugui a trompades, sinó ben al contrari.

Amb domini força repartit, fineix la primera part amb el resultat d'un a zero.

A la mitja part, els comentaris són molt favorables als locals, per haver sapigut aguantar el resultat.

Al sortir al camp l'àrbitre, és grollerament insultat per uns quants espectadors forans.

Represa la partida, hom veu una gran animositat per part dels locals que busquen millorar el resultat. Acorralen als forasters, que es veuen negres per a contenir als quatre davanters unionistes, principalment a Jordà II, molt ben secundat per Pinadell, que fan suar tinta a Robau i Ribera.

Quan anaven uns trenta minuts de joc, Pinadell dóna una passada esplèndida a Jordà II, aquest s'interna al mateix temps que burla a Robau i Company; i a l'ésser a la ratlla de defenses, és víctima d'un "sandwich" per part de Ribera i Colomer, cau a terra i amb posició inexplicable llença un xut fortíssim que la bala frega el pal travesser i cau morta dintre la xarxa en mig de la desesperació de Torrent, que s'ha quedat veient "vissions".

L'entusiasme dels nostres és gran; tots abracen i petonegen a Quico, que dit s'ha de pas bé s'ha mereixia.

Els locals apreten de valent, i és en aquests moments que es veu clarament la superioritat "tècnica" dels figuerencs; els del Palamós no s'entenen i canvién sovintment de lloc.

Falten pocs moments per acabar el partit; una escapada de Valls troba a la defensa adelantada; no obstant l'atrapen, però Valls entrega a Passarius i aquest, després de clavar una empenta per darrera a Santamaría que anava a passar el "balón" a Gutiérrez, afusella l'únic gol per els seus.

Els locals prou protesten, però no hi ha res a fer; l'àrbitre dóna gol.

Falten deu minuts per acabar, i els locals s'arrepleguen tots a la defensiva per tal de mantenir la victòria.

No passa res de nou fins a l'últim segon del partit; "corner" contra l'Unió... tothom pensa amb l'empat a La Bisbal... ja està. Amatller ha sigut bon xicot i en lloc de tirar la pilota sobre porta, l'ha tirada sobre el paraigües d'un espectador.

A les ordres del Sr. Olamendi, els equips s'arrengleraren:

Palamós S. C.: Torrent-Ribera, Colomer-Robau, Company, Vilalta-Napoleón, Valls, Passarius, Amatller i Ribas.

Unió Sportiva: Gutiérrez - Santamaría Juandó (15 minuts)-Medina, Bosch, Madero-Jordà I, Mas, Naval, Pinadell i Jordà II.

Pels forasters sobressortiren Company, Colomer i Passarius.

Pels locals tots; ni més ni menys; tots contribuïren a lograr el triomf que els posa en situació immillorable per conquerir el títol de campions.

La manca d'espai ens obliga a retirar la ressenya dels partits dels dies de Cap de Any i el diumenge passat al matí; així mateix els quadros del Campionat provincial i "Copa Bar Parisién".

Xerrameques

Es juga! No es juga! Alguna que altra mala cara i consulta del Secretari i President de l'Unió Sportiva. Resultat, la celebració del partit Atlètic-U. S. Reserva. Els més excitats foren els germans Rizo, que anaven ja equipats; però es féu el partit i "així no ha pasado nada".

En Gutiérrez, després del partit amb els francesos el varem per tot arreu, com volent dir: En Brú, res! No t'excel·leixis, Guti, que el dia que estiguis "fònic" et trobarem a faltar!

Ai, què és man! Què ho fa bé! Xut! Goll! Atronadors aplaudiments! Girem la vista i unes quantes senyorettes entusiasmades aplaudien amablement a en Jordà II. El "muchacho", que aquell dia també estava de "llorell", no se li posava bé, perquè quan ell marcà les senyorettes restaren silencioses. I exclamava: No hi ha dret! Aixó no és fer justicia...

NOTAS

El exceso de original, que no sólo persiste sino que se acrece, nos impide abrir más interesantes secciones y retrasa la publicación de artículos de autoridad y actualidad.

Incluso hemos tenido que dejar para el número sucesivo, la continuación de "Relleus de la terra, D. Juan Tutau", que estimamos como un sacrificio.

De hace, casi lo parece, una década, se viene hablando de la construcción de una nueva estación fe-

rroviaria para nuestra ciudad. Pero desde hace el tiempo que se inauguró aquel caserón interino, se convierte, durante el invierno, en una perfecta nevera, para pescar constipados cuando no pulmonías.

Nosotros no dudamos que la Compañía hará los posibles para que la estación de Figueras sea convenientemente complementada en invierno con cualquier sistema de calefacción, aunque sea interino y primitivo, pues peor estamos.

HA fallecido hoy el honorable ciudadano D. Jaime Teixidor Pou, ex-concejal republicano del Ayuntamiento de Figueras, persona reputadísima por su entereza y firmes convicciones.

A sus afligidos, testimoniamos el pésame.

HOY se ha inaugurado la calefacción central en el café del Casino Menestral. Es una instalación digna de la Casa Erebus. Tenemos no-

ta asimismo de que, aunque más modestamente, también se procederá a la implantación de un sistema de calefacción en el salón de teatro el próximo jueves, 17.

Meritorio con sueldo

Se necesita uno en el Banco de Figueras. Precio poseer conocimientos de contabilidad y cálculo y también buena letra.

POR la falsa interpretación de un guarismo, dijimos en el balance anual del Hospital, que el número de personas fallecidas en él, era de 77, en lugar de 37, como apuntó el repórter.

Siendo más que notable la diferencia, tenemos empeño en hacerla resaltar, pues, por ella, y por aquella nota anterior, se verá la magnífica actuación de todos los elementos que integran el personal de la beneficiosa institución.

FALLECIÓ el jueves, día 2, un amigo que encarnaba la personificación de la bondad.

Trato amable, trato dulce, que le hizo un modelo de gentes y buen compañero, difícil de superar.

Pertenecía una a familia que por su abolengo y su dignidad representa algo muy figuerense.

Todos quienes tuvieron noticia de tan sensible pérdida, la recibieron como cosa propia, pues don Julio Margall y Colls, era de esos hombre en los cuales quisiéramos emular la ejemplaridad.

Descanse en paz, el consecuente ciudadano.

Testimoniamos fervidamente nuestro conuelo a su familia, particularmente a su hermano don Rafael.

HEMOS recibido numerosas felicitaciones con motivo de nuestra entrada en el año nuevo. Las agradecemos desde nuestro puesto, deseando recíprocamente prosperidades a todos.

LAS lluvias copiosas que se iniciaron el sábado impidieron la salida de la tradicional cabalgata de Reyes Magos, que era un verdadero acierto artístico.

Es de lamentar la imposibilidad de celebrar esta fiesta tan simpática.

NUESTROS ríos Muga, Manol y Fluvia, andan caudalosos al extremo de desbordarse. Esperamos

que esa abundancia fecunde los manantiales casi agotados, y los normalice.

SOBRE las 4 de la tarde de ayer, se vió conmovida en toda su extensión y laterales, la calle de La Junquera.

Desde tiempo inmemorial (para nuestra memoria se entiende) están declaradas ruinosas, muchas casas de nuestra ciudad.

Entre ellas se contaban las de los números 19 al 23 de la mencionada calle. Se vinieron ayer abajo con gran estrépito como se dice. Levantaron en su caída tal polvoreña, que al primer momento pudo creerse en una explosión seguida de incendio.

Instantáneamente aparecieron al lugar del suceso un número de la benemérita y el guardia municipal Sr. Ezpeitia, quienes se pusieron en inmediata actividad, cumpliendo con su deber.

La circulación quedó paralizada.

Llegaron a poco el arquitecto municipal don Ricardo Giralt, el jefe de la guardia municipal, Sr. Cifuentes y la brigada municipal con su capataz, para atender a la seguridad del vecindario y los transeúntes, dejándolo todo acondicionado para evitar posibles peligros.

Realizó una inspección al lugar siniestrado, el celador Sr. Papell, quien dio atinadas instrucciones a la brigada de peones prohibiendo que nadie penetrase en las ruinas.

De los locales del edificio, destinados a almacenes y cuadras, no hacia dos minutos que acababa de salir el conocido comerciante en aceites de la propia calle Sr. Dachs, que salvó por unos minutos milagrosos, su vida.

Quedó entre un espacio de los escombros, de difícil acceso, un mulo, propiedad del dicho señor Dachs.

El almacenista Sr. Frigola tuvo que

desalojar a toda prisa los locales de la casa vecina, pues corre la probabilidad del mismo riesgo.

COMPRE SUS CALZADOS EN

"EL GLOBO"

OTRA casa con amenaza de ruina por efecto de las lluvias, situada entre las calles de San Roque y Heras de Vila. Han sido advertidos los moradores y se ha pasado aviso a la brigada municipal para el derribo de las partes más peligrosas.

CON asistencia de las primeras autoridades provinciales y locales, tuvo efecto el 3 de los corrientes, con gran acierto y brillantez, la fiesta a beneficio del Hospital de Caridad.

Son de aplaudir tan meritorios actos.

ESTÁ anunciada para primero del mes próximo la boda de la hermosa y simpática señorita Joaquina Sadurní con el elegante joven José Casademont. Nuestros parabienes a los futuros contrayentes, y particularmente al padre de la novia, el afamado industrial D. Alfonso Sadurní.

Llibreria Batlllosera

LLIBRES

LLIBRES

LLIBRES

Enginyers, 3 Figueres

Tipografia IDEAL, Muralla, 4 - Figueres

MUEBLES

FIGUERAS

RADIO ATWATER KENT

Enchufable a la corriente ◎ Funciona sin Antena y sin Tierra

PIDA UNA DEMOSTRACIÓN GRATUITA EN SU PROPIA CASA

a Fotografía TORT

Monturiol, 18

FIGUERAS

Caamaño, 17

Venta de Gramófonos y discos: La Voz de su Plomo, Odeón y Parlofón

Artículos Fotográficos: Kodak, Agfa y Gevaert

Fàbrica d'articles de
Lampisteria i Llauneria

Silveri Navarra

ESPECIALITAT AMB TOTA CLASSE DE
LLUMS PER A GAS ACETILENO

Venta al major i detall Sucursal a Llansà

Perelada, 7 FIGUERES

La Ferreteria ANDREU SUÑER
Placeta, 5 i Girona, 25 li ofereix

WATERS-CLOSETS
complets, calitat immillorable, a

50 Pessetes

Grans existències d'Articles Sanitaris a preus
sense competència. — Concessionari del
«Consorcio del Plomo en España»

Garage Citroen

Calle 28 de Mayo, 17-Travesía carretera Madrid a Francia-Distancia 50 m.

Taller de reparaciones garantizadas a precios módicos (Garage)
(Tél. 15) Stock Citroën y Agencia de Autos-Taxis de alquiler